

Először hegyesszögű háromszögre igazoljuk a feladat állítását. Az 1. ábra jelöléseit használva, az AMT_3 és az ABT_1 háromszögek hasonlósága alapján $AM : x = c : m_a$, amiből

$$(1) \quad m_a \cdot AM = c \cdot x.$$

Két ugyanilyen hasonlóságból $BM : y = a : m_b$ és $CM : z = b : m_c$. Ezekből az összefüggésekből

$$(2) \quad m_b \cdot BM = a \cdot y \quad \text{és} \quad m_c \cdot CM = b \cdot z.$$

Az ACT_3 és BCT_3 derékszögű háromszögekből: $b^2 - x^2 = a^2 - (c - x)^2$, amiből $x = \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2c}$. Hasonlóan kapjuk, hogy $y = \frac{a^2 + c^2 - b^2}{2a}$ és $z = \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2b}$. Az (1) és (2) alatti összefüggéseket összeadva, és x, y, z kifejezéseit fölhasználva:

$$\begin{aligned} m_a \cdot AM + m_b \cdot BM + m_c \cdot CM &= \\ &= c \cdot \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2c} + a \cdot \frac{a^2 + c^2 - b^2}{2a} + b \cdot \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2b} = \frac{a^2 + b^2 + c^2}{2}. \end{aligned}$$

Ezután azt kell bizonyítanunk, hogy

$$(3) \quad m_a^2 + m_b^2 + m_c^2 \leq \frac{3}{4} (a^2 + b^2 + c^2).$$

A (3) egyenlőtlenség következik az **F. 2972.** feladat állításából, ami így szól: $m_a^2 + m_b^2 + m_c^2 \leq s^2$, ahol $s = \frac{a+b+c}{2}$. Megoldásai megtalálhatók lapunk 1994/4. számában. Mindössze annyit kell megmutatnunk, hogy

$$\left(\frac{a+b+c}{2} \right)^2 \leq \frac{3}{4} (a^2 + b^2 + c^2).$$

Ez pedig nyilvánvaló, mert ekvivalens az

$$(4) \quad \frac{a+b+c}{3} \leq \sqrt{\frac{a^2 + b^2 + c^2}{3}}$$

egyenlőtlenséggel.

Ha a háromszög tompaszögű, akkor könnyen megtalálható hasonló háromszögpárok alapján (lásd 2. ábra)

$$(5) \quad AM : x = b : m_a, \quad BM : y = c : m_b, \quad CM : z = a : m_c,$$

ahol $x = AT_3$ és $y = BT_2$ más szerepű szakaszok, mint az első részben. Az m_b^2 kétféle kiszámítása révén $c^2 - x^2 = a^2 - (b+x)^2$, amiből $x = \frac{a^2 - b^2 - c^2}{2b}$. Hasonlóan kapjuk, hogy $y = \frac{a^2 + c^2 - b^2}{2c}$ és $z = \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2a}$. (5) alapján, x és z kifejezéseivel

$$\begin{aligned} m_a \cdot AM + m_b \cdot BM + m_c \cdot CM &= b \cdot x + c \cdot y + a \cdot z = \\ &= \frac{a^2 - b^2 - c^2}{2} + \frac{a^2 + c^2 - b^2}{2} + \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2} = \\ &= \frac{3a^2 - b^2 - c^2}{2} = \frac{a^2 + (a^2 - c^2) + (a^2 - b^2)}{2} > \frac{a^2 + b^2 + c^2}{2}, \end{aligned}$$

ahol felhasználtuk, hogy az a oldallal szemben van a tompaszög, és ezért $a^2 > b^2 + c^2$. Így most is a (3) egyenlőtlenséget kell igazolnunk.

Ha a háromszög derékszögű (3. ábra), akkor

$$m_a^2 + m_b^2 + m_c^2 = m_a^2 + AB^2 + AC^2,$$

tehát azt kell bizonyítanunk, hogy

$$m_a^2 + AB^2 + AC^2 \leq \frac{3}{2} (AB^2 + AC^2),$$

azaz

$$m_a^2 \leq \frac{1}{2} (AB^2 + AC^2) = \frac{1}{2} BC^2,$$

ami nyilvánvaló, sőt $m_a^2 \leq \frac{1}{4} BC^2 < \frac{1}{2} BC^2$.

Világos, hogy egyenlőség csak hegyesszögű háromszög esetén lehetséges. Az **F. 2972.** feladat I. megoldásából és (4)-ből látjuk, hogy az egyenlőség akkor és csak akkor áll fenn, ha $a = b = c$.

Gerő Tamás Miklós (Fazekas M. Főv. Gyak. Gimn., III. o.t.) dolgozata alapján

Megjegyzések. 1. Érdekes megemlíteni, hogy a feladat kitűzője az **F. 2972.** megoldása közben talált rá erre az összefüggésre.

2. A feladat állításánál valamivel többet bizonyítottunk, és pedíg:

$$m_a^2 + m_b^2 + m_c^2 \leq \left(\frac{a+b+c}{2}\right)^2 \leq \frac{3}{4}(a^2 + b^2 + c^2) \leq \frac{3}{2}(m_a \cdot AM + m_b \cdot BM + m_c \cdot CM).$$

3. Több megoldónk olyan összefüggéseket használt, amelyek bármilyen háromszög esetén érvényesek, és így nem kellett eseteket megkülönböztetniük.

